

PLŪDI

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

1Moz 6:13–7:10, 2Pēt 2:5–9, 1Moz 7. nod., Rm 6:1–6, Ps 106:4, 1Moz 8. nod., 1Moz 9:1–17.

ATMIŅAS PANTS:

“Jo, kā bija Noa dienās, tā būs arī Cilvēka Dēla atnākšana.” (Mt 24:37)

“**K**ad Dievs redzēja, ka cilvēku ļaunums augtin auga zemes virsū un ka viņu sirds-prāta tieksmes ik dienas vērsās uz ļaunu” (1Moz 6:5) – darbības vārds “redzēja” (1Moz 6:5) aizved lasītāju atpakaļ pie katra no Dieva sākotnējās radīšanas soļiem. Bet tas, ko Dievs redz tagad, “tov” jeb “labs” vietā ir “ra” jeb “ļauns” (1Moz 6:5). It kā Dievs būtu nožēlojis, ka Viņš ir radījis pasauli, kas tagad ir pilna ar “ra” (1Moz 6:5).

Un tomēr Dieva nožēla satur arī glābšanas elementus. Ebreju vārds “žēl” (“nakham”) atbalsojas Noa vārdā (Noakh), kas nozīmē “mierinājums” (1Moz 5:29). Tādējādi Dieva reakcijai uz šo ļaunumu ir divas puses. Tā satur tiesas draudus, kas dažus iznīcinās; un tomēr Viņa reakcija apsola mierinājumu un žēlastību, kas vada arī uz citu glābšanu.

Šī “divkāršā balss” jau bija dzirdama attiecībā uz Kainu un Ābelu/Setu, un tā tika atkārtota pretstatos starp divām līnijām – Seta (“Dieva dēli”) un Kaina (“cilvēka dēli”). Tagad, kad Dievs nošķir Noa no pārējās cilvēces, mēs to dzirdam atkal.

Iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 23. aprīlī.

Gatavošanās plūdiem

Izlasi 1Moz 6:13–7–10. Kādu mācību mēs varam apgūt no šī brīnišķīgā ziņojuma agrīnajā cilvēces vēsturē? _____

Noa līdzīgi Daniēlam ir pravietis, kas paredz pasaules galu. Ebreju vārds “šķirsts” (tevah) (1Moz 6:14) ir tas pats retais vārds, kas aizgūts no ēģiptiešu valodas un tika izmantots kā “šķirsts”, kurā tika paslēpts zīdaiņis Mozus, kas tika pasargāts, lai izglābtu Israēlu no Ēģiptes (2Moz 2:3). Daži saskata šķirsta struktūrā zināmas paralēles ar Saiešanas telts šķirstu (2Moz 25:10). Kā plūdu šķirsts ļāva cilvēcei izdzīvot, tieši tāpat derības šķirsts, Dieva klātbūtnes zīme Viņa tautas vidū (2Moz 25:22), norāda uz Dieva glābšanas darbu Savu ļaužu labā.

Frāze “un Noa darija, kā Dievs sacīja” (1Moz 6:22) noslēdz sagatavošanās daļu. Darbības vārds “asah” (“darija”) attiecībā uz Noa rīcību sasaucas ar to pašu darbības vārdu “asah” (“taisīt”) Dieva pavēlē, kas iesāka šo sadaļu (1Moz 6:14) un tiek atkārtota piecas reizes (1Moz 6:14–16). Šī atbalss starp Dieva pavēli un Noa reakciju norāda uz Noa absolūto paklausību tam, ko Dievs viņam lika darīt (“asah”). Interesanti arī, ka šī frāze tiek izmantota derības šķirsta būvēšanas kontekstā (2Moz 39:32, 42; 2Moz 40:16).

“Dievs Noam deva noteiktus šķirsta izmērus un paskaidroja par katras atsevišķas daļas iekārtošanu. Cilvēka gudrība tik stipru un izturīgu celtni nespētu izdomāt. Dievs veidoja plānu, un Noa to īstenoja dzīvē.” (Elena Vaita “Sentēvi un pravieši” 92. lpp.)

Paralēle starp abiem “šķirstiem” no jauna apstiprina to kopējo glābjošo funkciju. Noa paklausība tādējādi ir aprakstīta kā daļa no Dieva glābšanas plāna. Noa tika izglābts vienkārši tāpēc, ka viņam bija ticība darīt to, ko Dievs viņam bija pavēlējis darīt (sk. Ebr 11:7). Viņš bija viens no pirmajiem paraugiem ticībai, kas atklājas paklausībā, kas ir vienīgais vērā ņemamais ticības veids (Jēk 2:20).

Īsāk sakot, lai gan Noa “atrada labvēlību Dieva acīs” (1Moz 6:8), Noa rīkojās uzticīgi un paklausīgi Dieva pavēlēm, atsaucoties uz žēlastību, kas viņam jau bija dota. Vai tā nevajadzētu būt mums visiem?

Izlasi 2Pēt 2:5–9. Kāpēc tika izglābta tikai Noa ģimene? Kādu mācību mēs varam gūt no Noa stāsta attiecībā uz mūsu lomu, brīdinot pasauli par gaidāmo tiesu? _____

Plūdu notikums

Darbības vārds “asah” (“taisīt”), kas attiecas uz Noa darbībām, ir arī atslēgvārds radīšanas stāstā (1Moz 1:7, 16, 25, 26, 31; 1Moz 2:2). Noa paklausība Dievam ir līdzīga Dieva radīšanas darbiem. Tas, ko mēs varam paņemt no šīs saiknes, ir, ka plūdi nebija tikai Dieva sods cilvēcei, bet arī Dieva glābšana.

Izlasi 1Moz 7. nodaļu. Kāpēc plūdu apraksts atgādina mums par radīšanas ziņojumu? Kādas mācības mēs varam apgūt no paralēlēm starp šiem diviem notikumiem? _____

Uzmanīga plūdu apraksta lasīšana atklāj daudzu kopīgu vārdu un izteicienu izmantošanu no radīšanas stāsta: “septiņi” (1Moz 7:2, 3, 4, 10; salīdzini ar 1Moz 2:1–3); “vīrieši un sievietes” (1Moz 7:2, 3, 9, 16; salīdzini ar 1Moz 1:27); “pēc savas kārtas” (1Moz 7:14; salīdzini ar 1Moz 1:11, 12, 21, 24, 25); “zvēri”, “putni”, “rāpuļi” (sk. 1Moz 7:8, 14, 21, 23; salīdzini ar 1Moz 1:24, 25); un “dzīvības elpa” (1Moz 7:15, 22; salīdzini ar 1Moz 2:7).

Līdz ar to plūdu stāsts atgādina radīšanas stāstu. Šis radīšanas stāsta atbalsis palīdz atklāt, ka Dievs, kas rada, ir tas pats Dievs, kas iznīcina (5Moz 32:39). Bet šis atbalsis arī ietver cerības vēsti: plūdi bija paredzēti jaunas radības dēļ, caur ūdeni vedot pretī jaunai eksistencei.

Ūdeņu pārvietošanās rāda, ka šis radīšanas notikums pēc fakta ir pretējs 1Moz radīšanas aktam. Pretēji 1Moz 1. nodaļai, kas apraksta ūdeņu atdalīšanu augšā no ūdeņiem apakšā (1Moz 1:7), plūdi ietver to savienošanos, izejot no noteiktajām robežām (1Moz 7:11).

Šis process ietver paradoksālu vēsti: jaunās radības dēļ Dievam bija jāiznīcina iepriekšējais. Jaunas zemes radīšana prasa vecās iznīcināšanu. Plūdu notikums attēlo pasaules glābšanu nākotnē laiku beigās: “Es redzēju jaunas debesis un jaunu zemi, jo pirmā debess un pirmā zeme bija zudusi, un jūras vairs nav.” (Atkl 21:1; salīdzini ar Jes 65:17.)

Kam mūsos ir jātiek iznīcinātam, lai varētu radīt no jauna? (Sk. Rm 6:1–6.) _____

Plūdu beigas

1Moz 7:22–24 apraksta ūdeņu pārņemšo un visaptverošo ietekmi, kas “iznīcināja visu dzīvo” (1Moz 7:23) un “pieņēmas spēkā zemes virsū simt piecdesmit dienas” (1Moz 7:24). “Dievs atcerējās Noa” (1Moz 8:1) šajā pilnīgās iznīcības un bezcerības kontekstā. Šī frāze atrodas plūdu apraksta vidū, kas norāda, ka šī doma ir plūdu stāsta centrālā vēsts.

Izlasi 1Moz 8:1. Ko nozīmē tas, ka Dievs “atcerējās” Noa? _____

Darbības vārds “zakhar” (“atcerēties”) nozīmē, ka Dievs nebija aizmirsis. Tas ir vairāk nekā tikai mentāls vingrinājums. Bībeles kontekstā “Dievs, kas atceras” nozīmē Viņa apsolījuma piepildīšanos un bieži attiecas uz glābšanu (sk. 1Moz 19:29). Plūdu kontekstā “Dievs atcerējās” nozīmē, ka ūdeņi “mitējās” (1Moz 8:2) un ka Noa drīz varēs atstāt šķirstu (1Moz 8:16).

Lai gan vēl nebija dota pavēle atstāt šķirstu, Noa uzņemas iniciatīvu un izsūta vispirms kraukli un tad dūju, lai pārbaudītu situāciju. Visbeidzot, kad dūja neatlido atpakaļ, viņš saprot, ka “ūdeņi bija izsīkuši zemes virsū; tad Noa noņēma šķirsta jumtu un redzēja, ka zemes virsa bija apžuvusi” (1Moz 8:13).

Noa uzvedība ir pilna ar praktiskām mācībām. No vienas puses, tā māca mums uzticēties Dievam, pat ja Viņš vēl nerunā tiešā veidā. No otras puses, ticība nenoliedz domāšanas un pārbaudīšanas vērtību. Ticība neizslēdz pienākumu domāt, meklēt un redzēt, vai tas, ko mēs esam mācījušies, ir patiesība.

Un tomēr Noa iet ārā tikai tad, kad Dievs beidzot liek viņam to darīt (1Moz 8:15–19). Tas ir, pat ja izskatās droši atstāt šķirstu, Noa vienalga paļaujas uz Dievu un gaida Dieva signālu. Viņš pacietīgi gaidīja šķirstā. “Kā viņš bija iegājis ar Dieva pavēli, tāpat viņš gaidīja īpašas norādes izkāpt. [...] Visbeidzot eņģelis nolaidās no Debesīm, atvēra masīvās durvis un lūdza sentēvu un viņa saimi izkāpt uz zemes un ņemt līdzi katru dzīvo radību.” (Elena Vaita “Sentēvi un pravieši” 105. lpp.)

Izlasi 1Moz 8:1, 1Moz 19:29 un Ps 106:4. Ko nozīmē izteiciens “Dievs atcerējās”? Ko šī patiesība nozīmē mums tagad – tas ir, kā Dievs ir tev parādījis, ka Viņš tevi “atceras”?

Derība. 1. daļa

Tagad ir pienācis laiks, kad jātiek piepildītai apsolītajai derībai. “Bet ar tevi Es celšu derību. Tu iesi šķirstā, tu, tavi dēli, tava sieva un tavu dēlu sievas līdz ar tevi.” (1Moz 6:18) Pretēji dievišķajiem draudiem iznīcināt (1Moz 6:17) šī derība ir dzīvības apsolījums.

Izlasi 1Moz 8:20. Ko Noa darīja vispirms, kad viņš iznāca no šķirsta, un kāpēc? _____

Līdzīgi Ādamam un Ievai, kas pavisam noteikti pielūdza Dievu sabbatā uzreiz pēc sešām radīšanas dienām, Noa pielūdza Dievu uzreiz pēc plūdiem, kas pēc būtības arī bija radīšanas notikums. Tomēr pastāv atšķirība starp diviem pielūgsmes aktiem. Atšķirībā no Ādama un Ievas, kas pielūdza Kungu tiešā veidā, Noam bija jāizmanto upuris. Šī ir pirmā reize, kad Rakstos ir minēts altāris. Upuris ir “dedzināmais upuris” (‘olah’), senākais un visbiežākais upuris. Noam šis upuris bija pateicība (salīdzini ar 4Moz 15:1–11), un tas tika pienests, lai izteiktu pateicību Radītājam, kas bija viņu izglābis.

Izlasi 1Moz 9:2–4. Kā plūdi ietekmēja cilvēku uzturu? Kāds princips saskatāms aiz Dieva ierobežojumiem? _____

Plūdu dēļ augu valsts pārtika vairs nebija pieejama kā kādreiz. Tāpēc Dievs ļāva cilvēkiem ēst dzīvnieku gaļu. Šī izmaiņa uzturā ieviesa izmaiņas cilvēku un dzīvnieku starpā, jo attiecības vairs nebija tādas kā sākotnējās radīšanas laikā. Radīšanas ziņojumā cilvēki un dzīvnieki ēda vienu un to pašu augu valsts uzturu un cits citu neapdraudēja. Pēcplūdu pasaulē dzīvnieku nogalināšana, lai iegūtu pārtiku, ietvēra baiļu attiecības (1Moz 9:2). Kad tie sāka cits citu ēst, starp cilvēkiem un dzīvniekiem, bez šaubām, izveidojās pavisam atšķirīgas attiecības salīdzinājumā ar tām, kādas viņi baudīja Ēdenē.

Dieva tolerancei tomēr bija divi ierobežojumi. Ne visi dzīvnieki bija piemēroti pārtikai. Pirmais ierobežojums bija netieša atšķirība starp “šķīstiem un nešķīstiem” dzīvniekiem, kas bija daļa no radīšanas kārtības (sk. 1Moz 8:19, 20; salīdzini ar 1Moz 1:21, 24). Otrais ierobežojums bija tiešs un jauns, tas bija – atturēties no asiņu ēšanas, jo asinīs ir dzīvība (1Moz 9:4).

Derība. 2. daļa

Izlasi 1Moz 8:21–9:1. Kāda nozīme ir Dieva vēlmei saglabāt dzīvību? Kā Dieva svētība piepilda šo vēlmi? _____

Dieva vēlme saglabāt dzīvību bija žēlastības akts, tas nebija cilvēka nopelna rezultāts. Dievs nolēma saglabāt dzīvību virs zemes, neskatoties uz cilvēka ļaunumu (1Moz 8:21). 1Moz 8:22 burtiski teikts “visas zemes dienas”, tas ir, tik ilgi, cik pastāvēs šī tagadējā zeme, mainīsies gadalaiki un tiks uzturēta dzīvība. Īsāk sakot, Dievs nav padevis attiecībā uz Savu radību.

Sekojošais pants, kas runā par Dieva svētību, aizved mūs atpakaļ pie sākotnējās radīšanas ar tās svētību (1Moz 1:22, 28; 1Moz 2:3). Kungs zināmā mērā deva cilvēcei iespēju sākt vēlreiz, sākt no jauna.

Izlasi 1Moz 9:8–17. Kāda nozīme ir varavīksnei? Kā šī “derības zīme” (1Moz 9:13) ir saistīta ar citu derības zīmi – sabatu? _____

Frāze “ceļu .. derību” ir atkārtota trīs reizes (1Moz 9:9, 11, 17), iezīmējot kulmināciju un Dieva sākotnējā apsolījuma piepildīšanos (1Moz 6:18). Sekojot iepriekšējai sadaļai, kas ir paralēla sešu dienu radīšanas ziņojumam, šī daļa ir paralēla tai, kas runā par radīšanas ziņojuma septīto dienu, par sabatu. Tekstā vārda “derība” atkārtojums septiņas reizes sasaucas ar sabatu. Varavīksne līdzīgi sabbatam ir derības zīme (1Moz 9:13, 14, 16; salīdzini ar 2Moz 31:12–17). Līdzīgi sabbatam varavīksnei ir universāls darbības lauks; tā attiecas uz visu pasauli. Tieši tāpat kā sabats, radīšanas zīme, ir domāts ikvienam, jebkurā vietā, apsolījums, ka nekādi citi pasaulplaši plūdi nenotiks, arī ir domāts ikvienam un jebkurā vietā.

Nākamreiz, kad redzēsi varavīksni, padomā par visu, ko Dievs mums apsola. Kāpēc mēs varam uzticēties šiem apsolījumiem, un kā varavīksne parāda, ka mēs varam tiem uzticēties? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Īpaši pamācošs ir salīdzinājums starp cilvēku mentalitāti un uzvedību, kā arī pasaules stāvokli pirms plūdiem un cilvēku stāvokli mūsu dienās. Esiet droši, ka cilvēces ļaunums nav jauns fenomēns. Paskatieties uz paralēlēm starp viņu laiku un mūsdienām.

“Grēki, kuru dēļ Dieva sods nāca pār pirmsplūdu pasauli, pastāv arī šodien. Dievbijība ir padzīta no cilvēku sirdīm, un Viņa likumus pavisam vienaldzīgi min kājām un raugās uz tiem ar nicināšanu. Tā laika pasaulīgums līdzinās šodien dzīvojošās pasaules garam. [...] Ne jau tāpēc Dievs notiesāja pirmsplūdu laika cilvēkus, ka tie ēda un dzēra. [...] Grēks bija tas, ka tie šīs dāvanas ņēma, nepateikdamies Devējam, un paši sevi samaitāja, nododoties neierobežotai ēstkārei. Arī laulības bija atļautas; tas bija viens no pirmajiem Dieva ieceltajiem iekārtojumiem. Attiecībā uz tām Viņš bija devis īpašus norādījumus, lai šo savienību ietērtu svētumā un skaistumā. Bet norādījumus aizmirsa un laulību izlietoja nelietīgi, liekot tai kalpot kaislībām.

Līdzīgs stāvoklis ir arī šodien. Kas pats par sevi ir atļauts, tiek briesmīgi pārspīlēts. Nesātībai nododas bez ierobežojumiem. Kristietības piekritēji šodien ēd un dzer. [...] Krāpšana, kukuļošana un zagšana nesodīti ielavās augstās un zemās aprindās. Laikrakstu ziņas mudž no ziņojumiem par noziegumiem un slepkavībām. [...] Anarhijas gars iespiežas visās tautās, un notikumi, kas laiku pa laikam uztrauc pasauli, liecina vienīgi par sakurinātajām kaislībām un netaisnību, kas, vienreiz izrāvusies no grožiem, piepildīs pasauli ar postu un vaimanām. Ainas, ko inspirācija rāda par sabiedrības stāvokli pirms Plūdiem, pārāk patiesi attēlo to dzīves līmeni, kādam pretī steidzas mūsdienu sabiedrība. Pat šajā gadsimtā un tā saucamajās kristīgajās zemēs katru dienu notiek noziegumi, kas ir tikpat tumši un briesmīgi kā tie, kuru dēļ tika iznīcināti vecās pasaules grēcinieki.” (Elena Vaita “Sentēvi un pravieši” 101., 102. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Kāds ir vispārīgais pirmsplūdu sabiedrības un mūsu sabiedrības raksturojums? Ko šis raksturojums māca mums par Dieva žēlastību, ka, neskatoties uz visu to, Viņš mīl pasauli un vēl joprojām cenšas glābt, ko vien Viņš var?

2. Daži cilvēki apgalvo, ka Noa plūdi bija tikai lokāls notikums. Kas nepareizs ir šajā idejā? Ja tā būtu patiesība, kāpēc jebkuri vietējie plūdi (un katra varavīksne) padarītu Dievu par meli?